

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620191 Bötåberget

Areal: 53 ha

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	53	100

Ovanstående arealer har tidigare rapporterats in till nätverket Natura 2000. Ett förslag till ny gräns har nu tagits fram. Bevarandeplanen har skrivits utifrån dessa nya uppgifter. Ovanstående uppgifter gäller dock tills ett nytt regeringsbeslut tagits i frågan. På detaljkartan i slutet av dokumentet finns såväl den gällande gränsen som det nya förslaget.

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm)

SE0620191 Bötåberget

Innehållsförteckning

Beskrivning	2
Bevarandesyfte.....	2
Bevarandemål	2
Beskrivning av arter/livsmiljöer	3
Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?....	3
Bevarandeåtgärder - med tidplan.....	4
Bevarandestatus idag.	4
Uppföljning av bevarandemålen	4
Referenser	5
Kartor	

Namn: Bötåberget

Områdeskod: SE0620191

Kommun: Malung

Områdestyp/status: SCI

Ägarförhållanden : Bergvik skog AB

Areal: 46,4 ha**

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal (ha)	% av yta
9010	*Västlig taiga	46,4	100**

*prioriterad naturtyp
**enligt det nya gränsförslaget

Ingående arter enligt habitatdirektivet

Inga noterade

Beskrivning av området

Ett ganska flackt men iögonfallande invid Öjsjön beläget område. Det ligger i ett utpräglat extremt magert sandstenområde med relativt mycket i N-S liggande

myrpartier liksom flertal tjärnar. Hela området brann förmodligen kraftigt i det stora skogsbrandåret i början av 1880-talet. Att området har haft en långvarig brandkontinuitet visar mycket talrika brandstubbar med upp till 7 brandljud. Fläckvis uppe på de övre delarna och särskilt i norrsluttningen finns markanta skarpt avgränsade grönstenskörtlar i berggrunden som åstadkommer mycket bördiga översilade stråk där asp och andra brandgynnade lövträd är talrika. Den kraftiga branden i kombination med bördigheten och en förmodad aspkontinuitet på platsen har åstadkommit lövbrännor som har haft en mosaikartad utbredning. Med tidens tand är nu lövinslaget mycket kraftigt tillbakaträngt och gran börjar ersätta. I början av 1990-talet bröts nya skogsbilvägar och de första hyggena uppstod söderut. Enligt information genomfördes de sista huggningarna under kriget i form av extensiv dimensionshuggning. Dessa berörde enbart de bördigare områdena och åstadkom skada i det att träd äldre än branden är ovanliga.

Som helhet är hela området anmärkningsvärt orört och delar av tallområdena är, fränsett den tidiga överståndaravverkning, helt lämnade ifred. Föryngringarna har lämnats åt naturens hand. Som naturskog betraktat är det 120 år tillgodo och enstaka äldre träd finns dock kvar. Vart man än strövar får man leta ganska länge efter gamla stubbar. De nyligen utförda gallringarna är dock ganska kraftiga och utarmande.

Bötåberget är genom sin variation och orördhet mycket artrikt. Artrikedomen berör även fåglar och framförallt insekter vilka inte återfinns i artlistorna. Speciella artfynd är skogsfrun, finporingen och koralltaggsvampen. Brandgynnade arter som läderlappslaven, Chaenothecopsis fennica, dvärgbägarlaven, knäroten och nattviolen återfinns ibland talrikt. Innan den varma sommaren 1997 fanns enorma mängder lunglav. Idag hämtar sig arten långsamt.

Elementförekomsterna hänför sig till rika förekomster av brandstubbar och gamla tallågor i tallpartierna och mycket död ved, socklar gammalt löv och lokar i granpartierna. Bristfaktorer är riktigt gamla och döda träd. Berget har en sydväxtprägel då det utgör en utpost för flera östliga arter. Det är kanske landets mest nordvästliga lokal där klibbal, skvattram, pors och örnbräken återfinns annat än som enstaka relikter. Ett fynd av platticka visar likaledes på samma egenskap. (Liliedahl 2001, opubl.)

Bevarandesyfte

Det främsta syftet för området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för samtliga naturtyper och arter som legat till grund för utpekandet av området till nätverket Natura 2000.

Bevarandemål

Observera att nedanstående bevarandemål inte är fullständiga. På grund av kunskapsbrist saknas i några fall specifika värden. Dessa är i sådant fall ersatta

med ett x. Målen kan i flera fall behöva revideras i samband med kommande uppföljning. Även listorna över typiska arter kan komma att justeras.

9010 *Västlig taiga

- Arealen västlig taiga ska vara minst x ha.
- I de lövrika delarna bör inslaget av gran understiga x %.
- Minst två av de typiska arterna ska finnas i minst x % av provytorna. (Typiska arter: Vedsvampar och hänglavar. Kärlväxter: norna, ryl, mjölkört, knärot, linnea, spindelblomster, mattlumner, plattlumner, ögonpyrola, tallört, grönpyrola, lappranunkel, hallon.)

Beskrivning av arter/livsmiljöer

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens beskrivningar av arter/livsmiljöer baserade på Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003a – 2003h).

9010 *Västlig taiga

Inom området finns såväl lågproduktiva tallskogar som fuktigare granskogar med större lövinslag. De mest värdefulla områdena består dock av äldre lövbrännor med stora inslag av död ved i alla nedbrytningsstadier. Trädskiktet utgörs där framförallt av asp, björk och sälg. I några svackor växer grova klubbalar, som är en ovanlighet så här långt norrut. Det finns också drag med rikare variation, där högrter dominerar floran.

Arter som hittats i området vid den senaste inventeringen är lunglav, stuplav, korallblylav, luddlav, vedflamlav, vedskivlav, blanksvart spiklav, Chaenethocopsis fennica, talltagel, garnlav, violettgrå tagellav, nästlav, vitgrynig nållav, kattfotslav, gammalgranlav, gulnål, vedtrappmossa, mörk husmossa, kranshakmossa, ormbär, spindelblomster, knärot, nattviol, ögonpyrola, granticka och tallticka. (Kirppu 2004, opubl.)

Undergrupper:

C. naturlig, gammal blandskog

Karaktärsarter: Mycket stor variation av arter, t.ex. tall, gran, björk, asp, lingon, ljung, blåbär, kråkbär, kruståtel, harsyra, ekorrbär, skogsstjärna, knärot, väggmossa, husmossa, kammossa, kvastmossor, bägarlavar, åtskilliga lavar och svampar knutna till lågor och torrakor.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder baserade på Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2003).

9010 *Västlig taiga

Områdets kvaliteter är beroende av att skogen får stå kvar i orört skick och skulle påverkas mycket negativt av skogsbruksåtgärder i eller i direkt anslutning till objektet. Det leder till brist på gamla träd, död ved etc. Exempel på skogsbruksåtgärder är avverkningar som slutavverkning, gallring, röjning, blädning etc. (Gäller ej naturvårdsinriktade avverkningar enligt bevarandeåtgärder.)

Markberedning, dikning och plantering kan också utgöra hot mot naturtypen.

Exploatering för samhällsbyggande av olika former kan utgöra ett hot mot naturtypen.

Byggande av skogsbilvägar kan påverka naturtypen negativt genom att fragmentera området samt förstöra hydrologin i området.

Brist på brand kan ge minskad mängd nybränd ved och mark, som är ett hot för många brandberoende arter, samt kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar. Graninvandring är ett hot mot flerskiktade tallskogar och lövskogar som tidigare uppkommit efter brand.

Viltbete hindrar lövföryngringen.

Bevarandeåtgärder med tidplan

Diskussioner pågår mellan länsstyrelsen och markägare om förutsättningarna för områdets bevarande. Dessa diskussioner bör vara avslutade innan 2007.

Bötåberget ingår i riksintresse för naturvård.

Skogsbränder är ett naturligt och viktigt inslag i den typ av skog som finns i området. Vid spontana bränder är det därför enbart positivt om hela eller delar av området brinner. Det är dock alltid räddningsledaren som avgör var släckningsåtgärder ska sättas in.

För att brandskapade bestånd och strukturer ska bevaras och nybildas bör en regional bränningsstrategi upprättas för Dalarnas län. Utifrån denna strategi kommer naturvårdsbränningar att utföras i därför lämpade områden.

Ringbarkning eller avverkning av gran kan bli aktuellt för att motverka graninvandring i de lövdominerade områdena.

Bevarandestatus idag

Innan basinventeringen är genomförd vet vi inte om gynnsam bevarandestatus råder i hela området.

Uppföljning av bevarandemål

Efter genomförd basinventering kommer områden att definieras där fri utveckling får råda. I områden där icke gynnsam bevarandestatus anses råda kommer uppföljning att ske mot uppställda mål. Skötselåtgärder kommer att utföras för att nå fastställda mål.

Referenser

Kirppu, S 2004, opubl. *Inventering Bötåberget juni 2004.*

Liliedahl, H 2001, opubl. *Inventering Bötåberget, Malungs kommun.*

Naturvårdsverket 2003. *9010 *Västlig taiga.* Natura 2000, Art och naturtypsvisa vägledning. 2003-02-13

Jenny Sander 2005-05-23

SE0620191 Bötåberget

